

ضرورت دارد جهت‌گیری اقتصادی کشور از «اقتصاد رانتی و نفتی» به «اقتصاد مولد و مردمی» تغییر یابد. باید اقتصاد را از نفت خلاص کنیم و این هدف مهم با توجه به امکانات، ظرفیت‌ها و نیروی انسانی کشور تحقق‌پذیر است؛ همان‌گونه که برخی کشورهای بدون نفت، این کار را کرده‌اند. (۹۶/۴)

▼ حرف روز

ناکامی استیضاح!

مجلسیان در روزهای پایانی سال ۱۳۹۶، دولت را سورپرایز کردند و با استیضاح سه وزیر اقتصادی، علی ربیعی، عباس آخوندی و علی حجتی را به بهارستان کشاندند تا از عملکرد خود دفاع کنند!

اما آنچه حاصل این استیضاح در روز اول بود، رأی مجدد مجلس به آقای ربیعی و آخوندی بود! با ۱۲۶ رأی موافق نمایندگان به استیضاح در برابر ۱۲۴ رأی مخالف و دو رأی ممتنع و یک رأی باطله، ربیعی بار دیگر در سمت خود به عنوان وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ابقا شد. همچنین نمایندگان مجلس با ۱۵۲ رأی مخالف استیضاح، ۹۲ رأی موافق و ۲ رأی ممتنع از مجموع ۲۴۶ رأی مآخوذه با طرح استیضاح وزیر راه و شهرسازی مخالفت کردند و تداوم این روند به احتمال زیاد به رأی‌آوری مجدد حجتی خواهد انجامید!

نکته طنزگونه آنکه این سومین بار است آقای آخوندی در دوران صدارتش در دولت یازدهم و دوازدهم استیضاح می‌شود و بار دیگر رأی می‌آورد! در این میان، آنچه معلوم نیست، پشت پرده این استیضاح‌ها است! بالاخره نمایندگان چه ارزیابی از وضعیت مجلس دارند که طرح استیضاح وزیران را در دستور کار قرار می‌دهند و از آن سو وزرا با رأی اعتماد مجدد به کار خود ادامه می‌دهند؟! به نظر می‌رسد این سبک و سیاق رویه مناسبی برای مواجهه با عملکرد وزرا و فرایند استیضاح نباشد و جز صرف انرژی و مشغول کردن افکار عمومی دستاوردی برای کشور به همراه نداشته و اقدامی مثبت در راستای رفع معضلات کشور قلمداد نشود!

واقعیت آن است که این‌گونه اتفاقات حکایت از ضعف‌های جدی در مجلسی دارد که از تشتت و واگرایی رنج می‌برد و پس از دو سال هنوز نتوانسته است انسجام درونی خود را به دست آورده و به طور کامل در خدمت مردم درآید. ضعف‌های درونی برخی نمایندگان نیز که با لابی‌گری و رایزنی وزرا رأی‌شان قابل تغییر است، عامل مهمی است که در ماجرای استیضاح وزرا شاهد اثرگذاری آن هستیم؛ از این رو امیدها از مجلس کم شده و انتظارات برآورده نشده افزوده شده است که نمایندگان باید برای این معضل چاره‌اندیشی کنند.

وزرای استیضاح شده هم باید بدانند هرچند توانستند آرای مجلس را برای تداوم کارشان کسب کنند؛ اما بخشی از مسائل مطرح شده از سوی استیضاح‌کنندگان همچنان وجود دارد و انتظار آن است که برای حل مشکلات به نفع ملت به موقع اقدام کنند.

▼ گزارش روز

جملات شبهه‌برانگیز!

بهزاد نبوی به تازگی در مصاحبه با روزنامه «شرق» گفته است: «دو، سه ماه بعد از دوم خرداد ۷۶، من در مصاحبه‌ای که با روزنامه سلام داشتم، گفتم که مردم توجه کنید! طبق قانون اساسی اگر هیچ یک از قوا و نهادها، مخالف رئیس‌جمهور نباشند، حداکثر ۱۰ یا ۱۵ درصد از قدرت کشور در اختیار رئیس‌جمهور و دولت است؛ بنابراین از خاتمی انتظار نداشته باشید فیل هوا کند! خاتمی، روحانی و همه رؤسای‌جمهور در صورتی می‌توانند موفق شوند که هر ۹ روز یا حتی هر ۹ ساعت، بحرانی برای‌شان ایجاد نکنند. در جایی که اختیارات دولت حدود ۱۵ درصد است، قدرت مجلس هم همین حدود و ۷۰ درصد قدرت خارج از این مجموعه باشد، امکان تغییر به وضع مطلوب به شکل سریع و جهشی وجود نخواهد داشت. در واقع دولت و مجلس اصلاحات در دوره خاتمی و دولت و مجلس اعتدال امروز، سخنگویان مردمند که باید بتوانند با بخش‌های دیگر در ارتباط دائم باشند تا امکان تعامل بر سر تغییرات به وجود آید. اگر این تعامل صورت نگیرد، کاری پیش نخواهد رفت.» نکته قابل توجه در این نوع تحلیل‌ها تلاش برای القای این مطلب است که گویا دولت در شرایط کشور نقشی ندارد و نمی‌توان از آن انتظار داشت که کاری انجام دهد! رویکردی که کاملاً خلاف واقع و تلاشی برای شانه خالی کردن از مسئولیتی است که دولت دارد و شانه خالی کردن از پاسخگویی جریان اصلاحات برای حمایت از دولت‌های نزدیک به این جریان است؛ موضوعی که البته به این گفته نبوی یا مقالات و نوشتارهای رسانه‌های اصلاح‌طلب محدود نیست و پیشتر دیدیم از زبان خود منتخبان نیز بیان شده است؛ فردی که با حضور هشت ساله در رأس کشور در پایان در برابر انتقادات گفت رئیس‌جمهور تنها یک آبدارچی است یا حسن روحانی که در سخنی شائبه‌انگیز اظهار داشت که بیشتر بودجه کشور در دست دولت نیست! تلاشی که باید جامعه، رسانه‌ها و منتقدان نسبت به آن حساس بوده و اجازه فرافکنی و فرار از پاسخگویی به کسانی که با وجود داشتن قدرت و منابع کشور عملکرد رضایت‌بخشی نداشتند یا جریان‌هایی که از چهره‌هایی حمایت کردند که نتوانستند به وعده‌های خود عمل کنند، ندهند و آنها را در برابر مطالبات و خواست مردم پاسخگو کنند.

▼ خبر ویژه

نقش تاجر اماراتی در برکناری تیلرسون!

شبکه خبری بی‌بی‌سی از دسترسی به رایانامه‌هایی خبر داد که محتوای‌شان بر تلاش یک بازرگان وابسته به امارات برای برکناری «رکس تیلرسون» وزیر خارجه سابق آمریکا دلالت داشت. این شبکه هفته پیش گفته بود، «الیوت برویدی» بازرگان وابسته به امارات و از حامیان مالی کارزار انتخاباتی «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا در دیدار با وی، تیلرسون را «ضعیف» و «برج‌زله‌ای» خوانده و برکناری وی را خواستار شده است. اکنون که ترامپ به ناگاه در توییتر خود از برکناری رکس تیلرسون خبر داد، معاون دیپلماسی عمومی تیلرسون که اتفاقاً او هم ساعتی پس از رئیس سابقش از کار برکنار شد، گفته است تیلرسون از برکناری خود خبر نداشته و این خبر را همچون دیگران در توییتر ترامپ دیده است. گفتنی است، «برویدی» پس از انتشار این گزارش، سریعاً انگشت اتهام را به سمت قطر گرفته و گفته بود قطری‌ها ایمیلش را هک کرده و «شاید هم محتوای آن را دستکاری کرده باشند.» با این حال تاجر اماراتی با صراحت نگفته بود آیا در دیدار با ترامپ چنین درخواستی از وی داشته یا قطری‌ها در این خبر دست برده‌اند. گفتنی است، ترامپ گفته است دلیل برای برکناری تیلرسون، اختلاف نظر با او در زمینه برجام است.

▼ اخبار

روحانی برای مدیریت کشور سعه صدر ندارد

غلامحسین کرباسچی در گفت‌وگو با روزنامه «جمهوری» در انتقاد از عملکرد دولت اعتدال گفت: «پس از برجام این امیدواری پررنگ شد که آقای روحانی با همان توانایی و روحیه، برای حل مشکلات داخلی هم قدم بردارد و اختلافات داخلی حل شود. واقعیت این است که یکی از ریشه‌های اصلی مشکلات داخلی، اختلاف نظرهایی است که در موارد مختلف و متعدد میان جریان‌های سیاسی وجود دارد و گرفتاری‌های فراوانی برای کشور و مردم به وجود آورده است. امیدواری‌ها در آن مقطع زیاد بود؛ وقتی رئیس‌جمهور و تیم او توانستند با کسانی که صد درصد مقابل ما قرار داشتند، به گونه‌ای رفتار کنند که امتیازات خوبی بگیرند، در داخل هم با همان تدبیر و توان، گروهی را جمع کند و با سابقه روابطی که با جناح راست کشور داشت، زمینه حل و مدیریت اختلاف‌ها را فراهم کند. اما از این توانایی‌ها استفاده نشد و متأسفانه این غفلت همچنان هم ادامه دارد. در برخی موارد هم آقای روحانی به نظر می‌رسد سعه صدر لازم برای مدیریت کشور را به خرج نمی‌دهد.»

اظهارات خصمانه وزیر خارجه جدید آمریکا علیه ایران

«سی‌ان‌بی‌سی» رسانه آمریکایی انتصاب مایک پامپئو، رئیس سازمان سیا به عنوان وزیر خارجه جدید آمریکا را خبر بدی برای ایران و برجام دانست و نوشت: «پامپئو مواضع بسیار خصمانه‌ای علیه ایران دارد. او مدعی ارتباط ایران با گروه تروریستی داعش است و ایران را یک دولت آدمکش می‌داند، او همچنین در سخنرانی خود در اکتبر ۲۰۱۷ وعده داده است برنامه غنی‌سازی ایران را محدود و توافق هسته‌ای ایران را لغو کند. پامپئو علاوه بر مخالفت‌های متعدد خود با برجام در ماه اکتبر اعلام کرد که جامعه اطلاعاتی آمریکا و وزارت خزانه‌داری این کشور باید کار را برای تهران در مسیر ایفای نقش منطقه‌ای از طریق اعمال تحریم بر شرکت‌هایی که با سپاه پاسداران در ارتباط هستند، سخت‌تر کند.» این رسانه در ادامه می‌نویسد: «در نوامبر ۲۰۱۶ زمانی که پامپئو برای ریاست سازمان سیا انتخاب شد، هشدار داد که تهران قصد دارد تا آمریکا را نابود کند و برجام را توافقی فاجعه‌بار نامید.»

پشت رژیم صهیونیستی به لرزه درآمده است

فرمانده کل سپاه با بیان اینکه همه چالش‌ها و تهدیدات خارجی علیه انقلاب اسلامی به فرصت‌های بی‌نظیر مبدل شده، گفت: «این امر از برکات انقلاب ماست. همان‌طور که در کشور عراق شاهدیم با ظهور داعش نیروهای حشدالشعبی که نوعی الگوگیری از بسیج مردمی جمهوری اسلامی در طول دوران دفاع مقدس است، شکل گرفتند و این یعنی تبدیل کردن یک تهدید به فرصت.» سردار جعفری همچنین اظهار داشت: «امروز پشت رژیم صهیونیستی از وجود و تشکیل همین تشکلهای مردمی در عراق، سوریه، فلسطین، یمن و لبنان به لرزه درآمده است. در یک کلام می‌توان گفت ما به یک دستور الهی و قرآنی و یک اصل اساسی انقلاب اسلامی، یعنی اصل ظلم‌ستیزی و قیام علیه مستکبران عمل کردیم که با نصرت‌ها و امدادهای غیبی الهی همراه بوده است.»

در دستگاه دولت افرادی هستند که انقلابی نیستند

رئیس مجلس خبرگان رهبری در چهارمین اجلاس پنجمین دوره مجلس خبرگان رهبری گفت: امروز وظیفه مسئولان و همه ماست که از دستاوردهای انقلاب اسلامی حفاظت کنیم. آیت‌الله احمد جنتی همچنین با تأکید بر ضرورت اتحاد در جامعه و میان مسئولان، افزود: نباید وحدت خود را از دست بدهیم. همچنین خطاب به رئیس‌جمهور که در جلسه حضور داشت، اظهار داشت: استخدام افراد نادرست در پست‌های مختلف صحیح نیست، در دستگاه دولت بسیاری افراد هستند که انقلابی نیستند و در انتخاب آنها باید دقت شود. برخی از این افراد در پی ثرواندوزی هستند؛ آقای رئیس‌جمهور! اجازه ندهید انقلاب به دست نااهلان بیفتد.

▼ اخبار کوتاه

◀ بنا بر گزارش خبرگزاری «اسپوتنیک»، وزیر خارجه روسیه گفت: هرگونه حمله احتمالی آمریکا به نیروهای دولت سوریه بسیار خطرناک خواهد بود. وی افزود: «اگر حمله‌ای از این نوع را شاهد باشیم، عوامل آن مطمئن باشند که شدیدترین عواقب در انتظارشان خواهد بود.» این سخنان شدیدالحن لاوروف در شرایطی مطرح شد که «نیکی هیلی» نماینده آمریکا در سازمان ملل تهدید کرده بود در صورت استفاده از تسلیحات شیمیایی در سوریه، واشنگتن به دمشق حمله خواهد کرد.

◀ نادر قاضی‌پور در نشست علنی مجلس گفت: آقای وزیر (آخوندی) ۱۵ نفر از فک و فامیل خود را به داخل صحن مجلس آورده بود، آقای کاتب که مسئول این امور است، از این موضوع اظهار بی‌اطلاعی کرد. آیا لشکرکشی است! نماینده مردم ارومیه همچنین خطاب به رئیس مجلس اظهار داشت: امضاهایی را که در بحث سؤال از رئیس‌جمهور پس گرفته شده، اعلام کنید. باید مردم بدانند چه کسی امضای خود را در مورد سؤال از رئیس‌جمهور پس گرفته یا نگرفته است.

◀ دفتر اطلاع‌رسانی «حیدر العبادی» نخست‌وزیر عراق طی بیانیه‌ای که نسخه‌ای از آن در پایگاه خبری «بغداد الیوم» منتشر شد، اعلام کرد: نخست‌وزیر در دیدار با افسران وزارت کشور که در فرودگاه‌های بین‌المللی منطقه کردستان مشغول به کارند، اعلام کرد پس از آنکه دولت محلی در منطقه کردستان اداره این دو فرودگاه را بر اساس قانون اساسی به دولت فدرال بازگرداند، وی نیز حکم لغو ممنوعیت پروازها در این فرودگاه‌ها را امضا کرد.

◀ دفتر «مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا» با انتشار بیانیه‌ای از برگزاری نشست آتی کمیسیون مشترک برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در ۱۶ مارس (۲۵ اسفند ماه) در وین خبر داد. بر این اساس، نشست ۱۶ مارس به ریاست هلگا اشمید به نمایندگی از فدریکا موگروینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا و با حضور نمایندگان چین، فرانسه، آلمان، روسیه، انگلیس، آمریکا و ایران برگزار خواهد شد.

◀ عباسعلی کدخدایی، سخنگوی شورای نگهبان با اشاره به نشست دیروز اعضای شورای نگهبان گفت: در این جلسه اصلاحات مجلس درباره لایحه بودجه سال ۹۷ مورد بحث و بررسی قرار گرفت. وی افزود: با توجه به اینکه مجلس در بند الحاقی ۲ تبصره ۱۱ بودجه اصلاحی صورت نداده است، ایراد سابق شورای نگهبان همچنان به قوت خود باقی است.

با تشکر از خوانندگان محترم و همراهی یک ساله، به اطلاع می‌رساند نشریه اخبار و تحلیل‌های امروز شماره پایانی است و ان‌شاءالله شماره بعدی نشریه در فروردین سال ۱۳۹۷ منتشر خواهد شد.